

**TÜRKİYE'DE
GENÇLERİN
İYİ OLMA HALİ
RAPORU 2**

 habitat

Türkiye’de Gençlerin İyi Olma Hali Araştırması 2019

Özet Bulgular

Araştırmanın Kapsamı

ve

Yöntemi

Kapsam ve Yaklaşım

İyi olma hali (well-being), kişilerin yaşam kalitesini ve memnuniyetini ön plana alan ve belirlenmeye çalışılan temel göstergeler çerçevesinde yapabilirliklerini arttırmayı hedefleyen bir yaklaşımdır. İyi olma hali yaklaşımı sağlık, maddi durum, eğitim, ev ve çevre koşulları, risk ve güvenlik, katılım ve ilişkiler gibi farklı alanlarda bireylerin “iyi” olmasını hedefleyerek, kişilerin refahına ve gelişmesine bütünsel olarak yaklaşır. Bu farklı alanlar altında takip edilmesi ve geliştirilmesi gereken göstergelerin belirlenmesi yardımıyla kişilerin yapabilirliklerini arttırmayı hedefler. Yaşam koşullarını belirleyen unsurları hem nesnel hem de öznel göstergeler eşliğinde bütünsel ve çok boyutlu bir yaklaşımla anlamayı hedefler. İster ulusal veriler olarak, ister karşılaştırma amaçlı geliştirilmiş olsun, iyi olma hali endeksleri izleme ve değerlendirmede önemli istatistiksel değerlendirme araçlarıdır. “İyi olma hali ” kavramı mutlaka ve mutlaka hem nesnel hem öznel açıdan iyi olma hali durumlarına bakmayı ve yapabilirliklerini izlemeyi vurgular. Aslında kişilerin iyilik halleri, iyi olup olmamalarının tespiti sadece öznel memnuniyet/memnuniyetsizlik hislerine göre saptanamaz. Görece yoksunluk hali ve uyarlanan tercihler kavramları ile ilgili yazında oldukça vurgulanan kişilerin içinde buldukları koşullar bağlamında kendi tercihlerini ve memnuniyet durumlarını uyarlayabildikleridir. Bu yüzden de mutlaka nesnel ve öznel veriler beraber ele alınmalıdır.

Vurgulanması gereken bir diğer nokta da tüm alanların birbiriyle ilişkili olduğudur. Örneğin maddi durum, tüm diğer alanlardaki iyi olma halini etkileyen bir alandır. Tüm bireylerde olduğu gibi gençlerin iyi olma hallerinin maddi durum alanına katkıda bulunabilecek önemli bir faktör çalışma durumlarıdır. Benzer bir biçimde eğitime devam eden gençlerin okulun fiziki koşulları ve genel olarak eğitime dair memnuniyetlerinin eğitim alanının bireylerin yaşamları üzerinde hem şu an sahip oldukları iyi olma halini hem de özellikle gençler ve çocuklar için gelecekteki iyi olma hallerini belirleyen bir etkisi bulunmaktadır.

Bu raporda iyi olma hali perspektifiyle önce gençlerin öznel iyi olma haline dair bulgular yaşamdan olan genel memnuniyet şeklinde ele alınacak, sonrasında da maddi durum, çalışma durumu, eğitim, sağlık, ilişkiler ve katılım alanlarında araştırma bulguları yansıtılacak, 2017 araştırması ile karşılaştırmalı bulgular paylaşılacaktır.

Yöntem

Araştırma çalışması, Infakto RW tarafından:06-18 Nisan 2019 tarihlerinde Türkiye kentsel gençlik nüfusunu temsil eden 16 ilde; 18-29 yaş arası 1214 gencin katılımıyla yüz yüze görüşmelerle gerçekleştirildi.

Görüşülen gençlerin:

%50’si kadın, %50’si erkek;

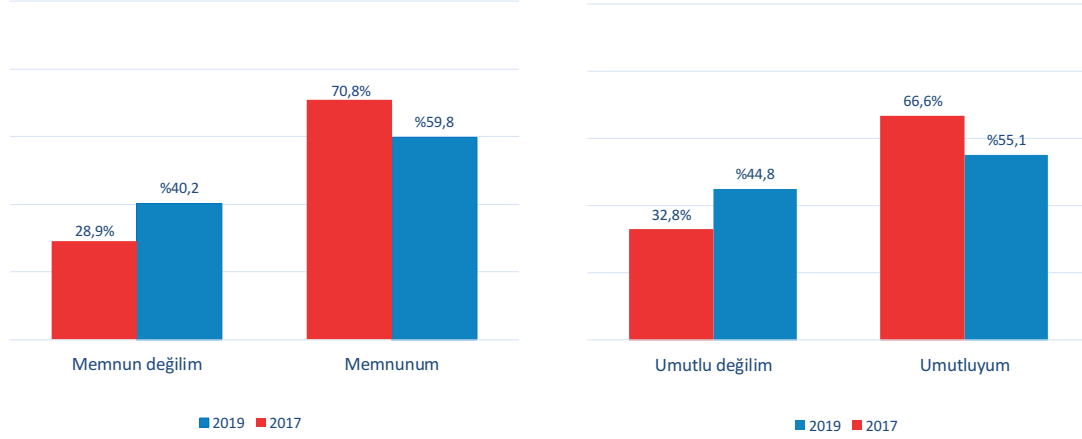
%44’ü çalışan, %26’sı öğrenci, %13’ü iş arıyor, %17’si ev gencidir.

Araştırma Bulguları

Yaşamdan Memnuniyet

Gençlerin iyi olma halini belirleyen faktörleri keşfetmeyi amaçlayan saha araştırmamızda, öncelikle gençlerin kendi yaşamlarına dair bir değerlendirme yapmaları istenmiştir.

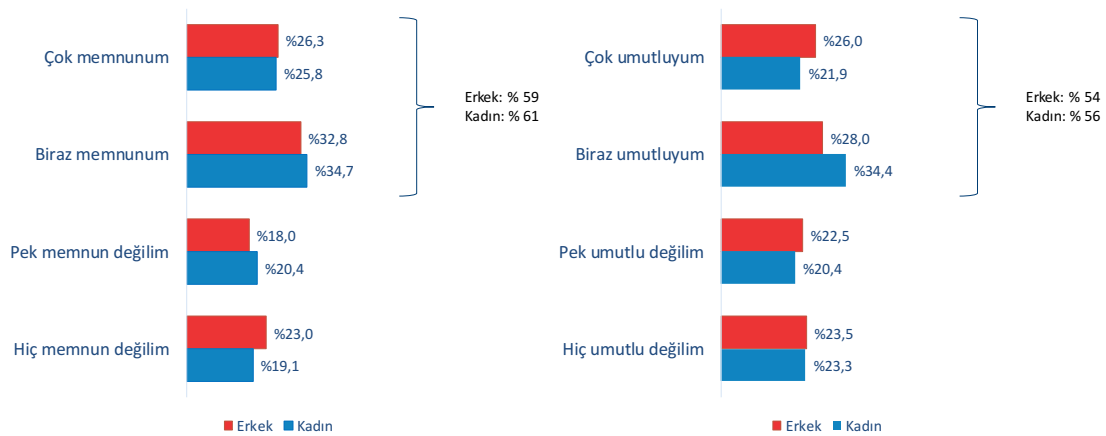
ŞEKİL 1. Gençlerin Yaşamdan Memnuniyet Dereceleri ve Umutları (2017 - 2019)

Yaşamdan memnuniyete 2017 Araştırması ile karşılaştırmalı bakıldığında, memnun olanların oranında 11 puanlık bir düşüş görülmektedir. Yaşamdan memnun olduğunu belirtenlerin oranı 2017’de yüzde 71 iken, 2019’da yüzde 60 olarak hesaplanmıştır.

Gençlere gelecekte umudunda da benzer bir şekilde düşüş görülmektedir. 2017’de umutlu olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 67 iken , 2019’da ise yüzde 55’tir.

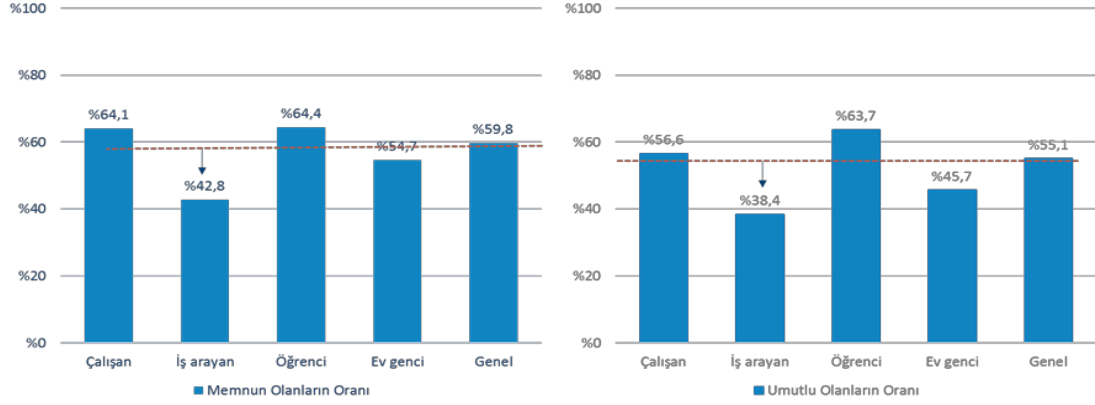
ŞEKİL 2. Gençlerin Yaşamdan Memnuniyeti ve Gelecekte Umudu

Hayatından memnun olduğunu belirten genç kadınların oranı yüzde 61, erkeklerin oranı yüzde 59’dur. Kadınlar arasında geleceğinden umutlu olduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 56 iken, erkekler arasında bu oran yüzde 54’tür. Gelecekte umutlu

olduğunu belirten kadınların oranı 2017 araştırmasında yüzde 68, erkeklerin oranı ise yüzde 65’ti.

ŞEKİL 3. Gençlerin Yaşamdan Memnuniyeti, Gelecekte Umutları ve Çalışma Durumları

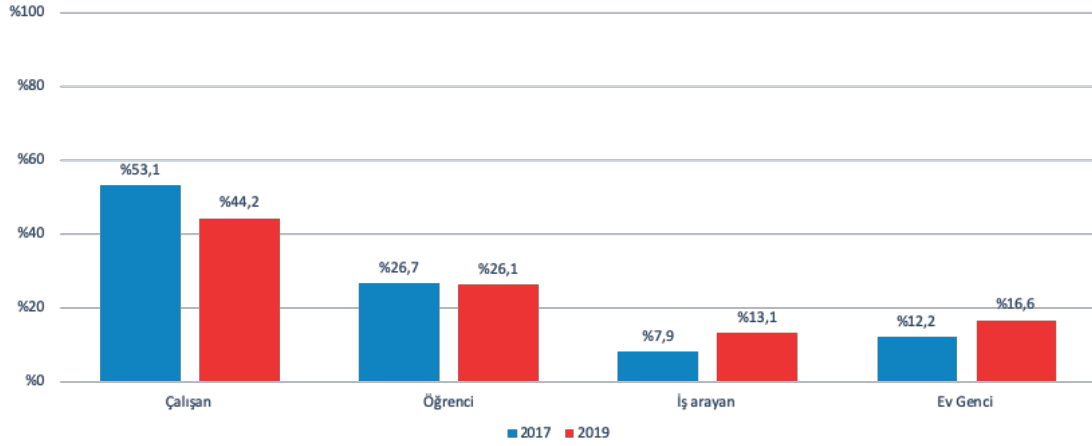
Yaşamından memnun olanların oranı yüzde 60’ken, bu oran çalışanlarda ve öğrencilerde daha yüksek olup yüzde 64’tür. Ev gençlerinin yüzde 55’i hayatından memnun olduğunu belirtirken, memnuniyet iş arayanlarda en düşüktür, iş arayan gençlerin yüzde 43’ü hayatından memnundur.

Gelecekte umutlu olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 55 olup, görüştüğümüz gençler arasında gelecekte en fazla umutlu olanlar yüzde 64 ile öğrencilerdir. Çalışanların yüzde 57’si, ev gençlerin yüzde 46’sı gelecekte umutludur. Gelecekte umutlu olanların en düşük olduğu grup ise iş arayan gençlerdir, bu gençlerin yüzde 38’i gelecekte umutlu olduğunu belirtmiştir.

Çalışma Durumu

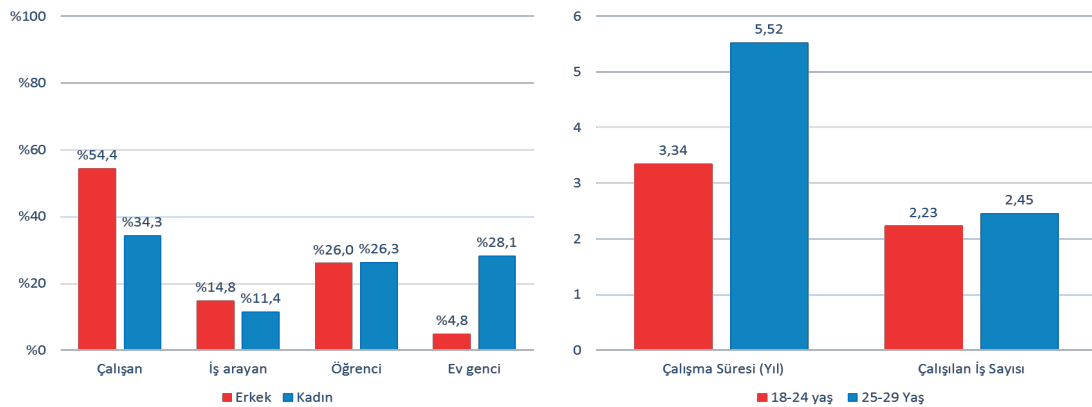
Gençlerin maddi olanaklarını belirleyen en önemli faktörlerden biri çalışma durumudur. Araştırma çalışmamızda uyguladığımız soru formunda gençlerin çalışma durumlarına bir bölüm ayrılmıştır. Bu bölümde gençlerin çalışıp çalışmadığı, çalışma süresi ve çalıştıkları iş yeri sayısı ile girişimcilik eğilimleri sorgulanmıştır.

ŞEKİL 4. Gençlerin Çalışma Durumu (2017 - 2019)

Gençlerin çalışma durumuna 2017 Araştırması ile karşılaştırmalı bakıldığında, çalışanların oranının yüzde 53’ten 44’e gerilediği, iş arayanların oranının ise yüzde 8’den yüzde 13’e yükseldiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin oranı 2017’de yüzde 27 iken, 2019’da yüzde 31’dir. Ev gençlerinin oranı ise benzerdir, 2017’de ev genci olanların oranı yüzde 12, 2019 Araştırmasında yüzde 11’dir.

ŞEKİL 5. Gençlerin Çalışma Durumu, Çalışanların Çalışma Süresi ve Çalıştıkları İş Yeri Sayısı (yıl)

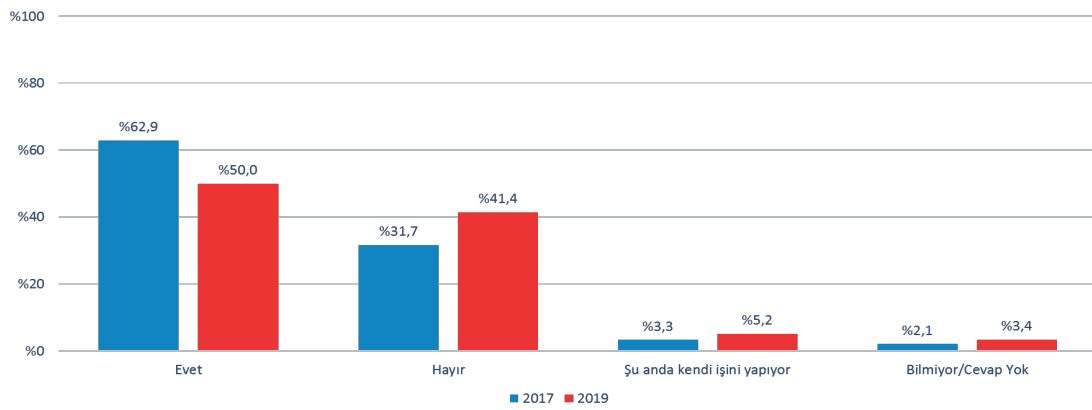

Araştırma çalışmamıza göre gençlerin yüzde 44’ü çalışmaktadır. Bu oran erkekler arasında yüzde 54, kadınlar arasında yüzde 34’tür. Çalışmayan genç erkeklerin büyük çoğunluğu öğrenciyken (yüzde 26), toplam içerisinde yüzde 13’lük bir kesim de iş aramaktadır. Buna karşılık, çalışmayan kadınlar arasında öğrencilerin ve “ne çalışan, ne okuyan, ne de iş arayan” olarak tanımladığımız “ev genci” kategorisinde

bulunanların oranıysa hemen hemen birbirine eşittir (yüzde 26’ya yüzde 28). Kadınlar arasında iş arayanların oranıysa yüzde 11’dir.

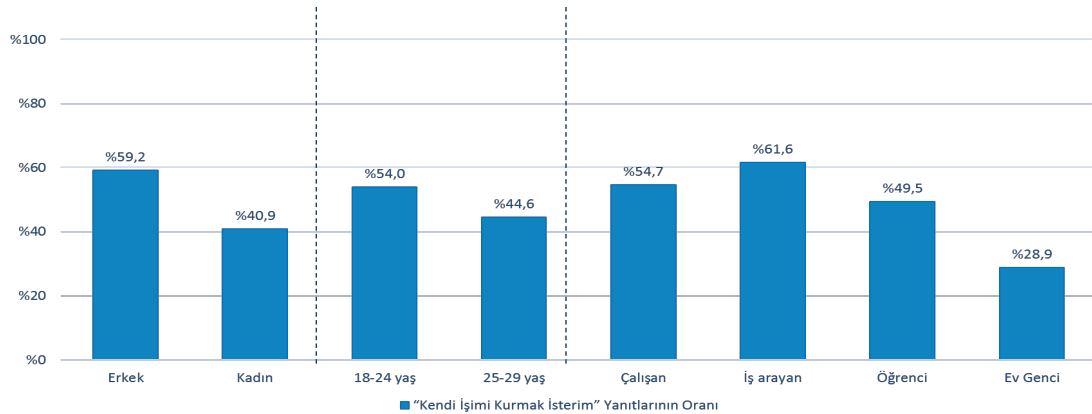
Görüştüğümüz gençler arasında çalışanların ne kadar süredir çalıştıkları ve çalıştıkları iş yeri sayısını sorduğumuzda, 18-24 yaş arasındaki gençlerin ortalama çalışma sürelerinin 3,3 yıl olduğu, bu rakamın 25-29 yaş diliminde 5,5’e yükseldiğini görmekteyiz. Bununla beraber, her iki yaş diliminde de çalışılan iş yeri sayısı birbirine yakındır: 18-24 yaş diliminde ortalama rakam 2,2 iken, 25-29 yaşta bu rakam 2,5’e yükselmektedir.

ŞEKİL 6. Gençlerin Girişimcilik Eğilimi (“Kendi İşimi Kurmak İsterim” Yanıt Verenlerin Oranı) (2017 - 2019)

Yukarıda yer alan grafik, gençlerin girişimcilik eğilimlerini karşılaştırmalı göstermektedir. 2017’de gençlerin yüzde 63’ü kendi işini kurmak istediğini belirtirken, 2019’da bu oran yüzde 50 olarak hesaplanmıştır.

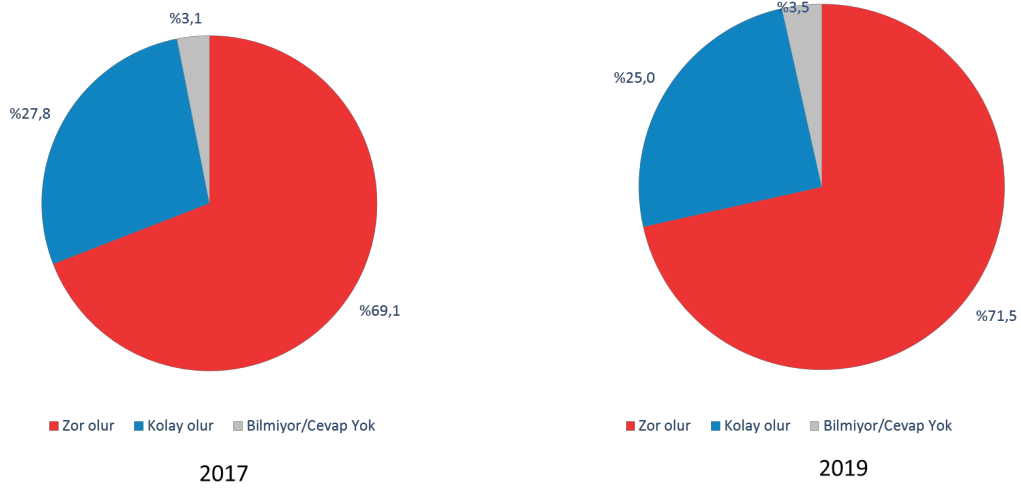
ŞEKİL 7. Gençlerin Girişimcilik Eğilimi (“Kendi İşimi Kurmak İsterim” Yanıt Verenlerin Oranı)

Yukarıda yer alan grafik, gençlerin girişimcilik eğilimlerini göstermektedir. Bu grafiğe göre genç erkeklerin yüzde 59’u, kadınlarınsa yüzde 41’i kendi işini kurmayı istemektedir, bu açıdan bir toplumsal cinsiyet farkı olduğunu söyleyebiliriz. 18-24 yaşındakiler arasında yüzde 54 olan girişimcilik eğilimi, 25 ve üstü yaşlarda yüzde 45’e

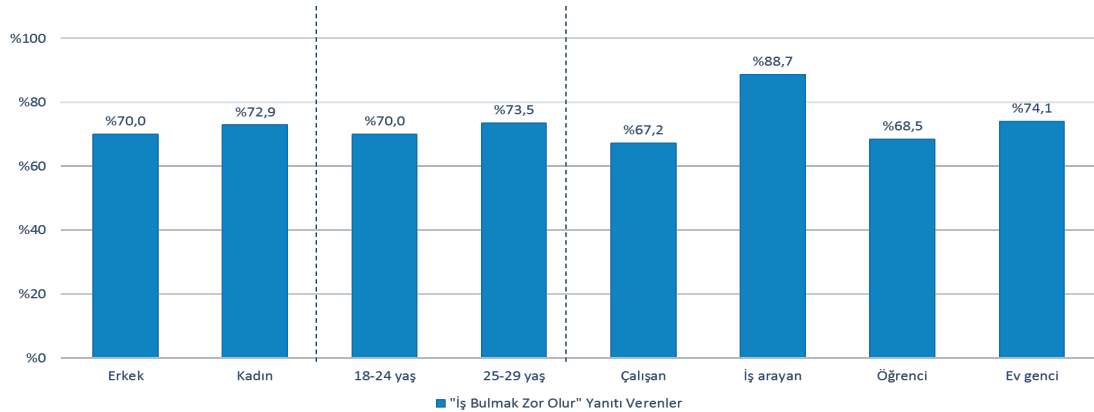
düşmektedir. Çalışma durumuyla girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiye baktığımızda iş arayan gençlerin kendi işlerini kurmaya daha fazla istekli (yüzde 62) olduğunu görüyoruz. Ev gençlerindeyse bu eğilim sadece yüzde 29 oranındadır.

ŞEKİL 8. Gençlerin İş Bulma Konusundaki Kaygıları (“...İş Bulmak Zor Olur” Yanıt Verenlerin Oranı) (2017 - 2019)

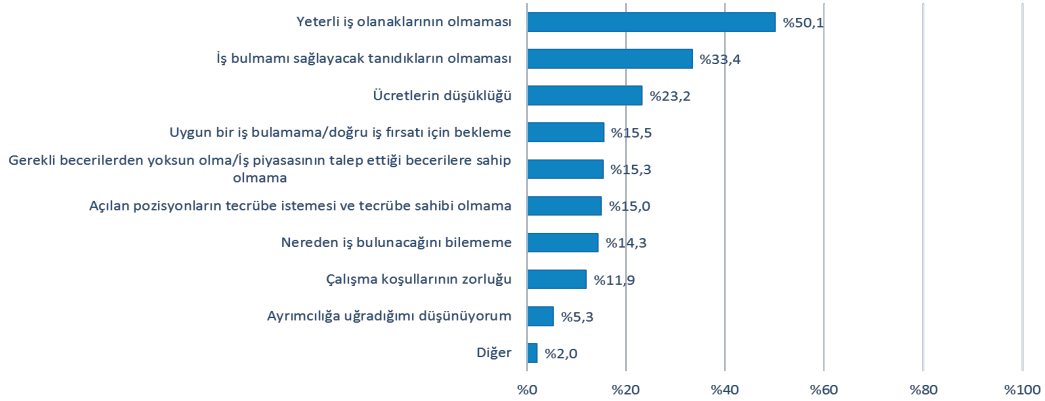

Araştırma çalışmasına katılan gençlere, çalışma durumlarından bağımsız olarak “Herhangi bir nedenle iş arasanız, yaşadığınız yerde kolaylıkla iş bulabilir misiniz?” sorusu yöneltildiğinde 2017 çalışması kapsamında görüşülen gençlerin yüzde 69’unun “zor olur” yanıtını verdiği görülmektedir. 2019 araştırmasında ise bu oran yüzde 72 olarak hesaplanmaktadır.

ŞEKİL 9. Gençlerin İş Bulma Konusundaki Kaygıları (“...İş Bulmak Zor Olur” Yanıt Verenlerin Oranı)

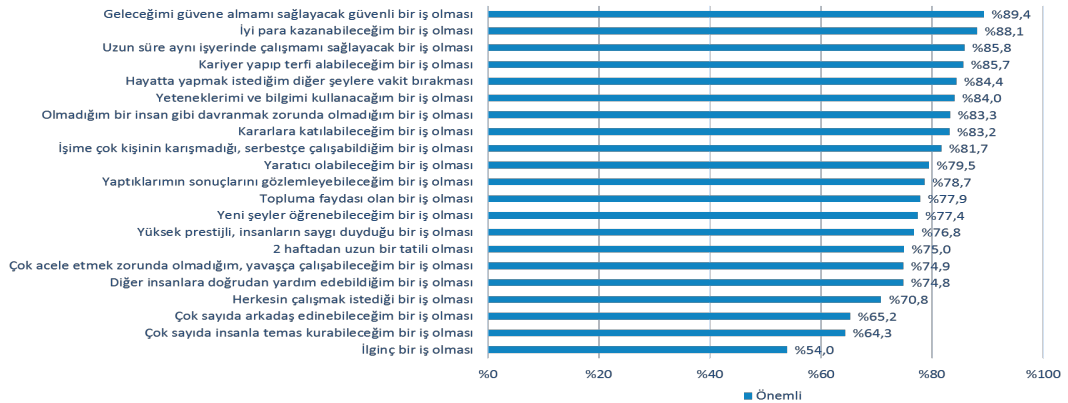

İş bulmanın zor olduğunu düşünenlerin oranı genç kadınlar arasında yüzde 73’e kadar yükselmektedir. Yaş gruplarına göre bakıldığında iş bulmanın zor olduğunu düşünenlerin oranının 25-29 yaş arasında yüzde 74 olup daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir. İş arayan gençlerin yüzde 89’u, ev gençlerinin yüzde 74’ü, yaşadıkları yerde iş bulmanın zor olduğunu kanıtlamıştır.

ŞEKİL 5. İş Bulmanın Önündeki Engeller (Belirtenlerin Oranı, 2 Yanıt)

Kolay iş bulamayacağını belirten gençlere bunun en önemli iki sebebini sordüğümüzda, yüzde 50’lik bir kesim yaşadıkları yerde yeterli iş olanaklarının olmamasını belirtmiştir. İş bulmasını sağlayacak tanıdıklarının olmamasını belirtenlerin oranı yüzde 33 iken, ücretlerin düşüklüğünü iş bulmanın önünde engel olarak belirtenlerin oranı yüzde 23’tür. Yüzde 16’lık bir kesim uygun bir iş bulamamayı iş bulmalarının önündeki önemli bir engel olduğunu belirtmektedir.

Yüzde 15’lik bir grup gerekli becerilerden yoksun olduğunu, yüzde 14’lük bir kesim de nereden iş bulacaklarını bilemediğini belirtmiştir. Gençlerin yüzde 12’si ise çalışma koşullarının zorluğunu iş bulmalarının önündeki engel olarak görmektedir.

ŞEKİL 6. Önem Verilen İş Özellikleri (Biraz Önemli ve Çok Önemli Yanıtını Verenlerin Toplam Oranları)

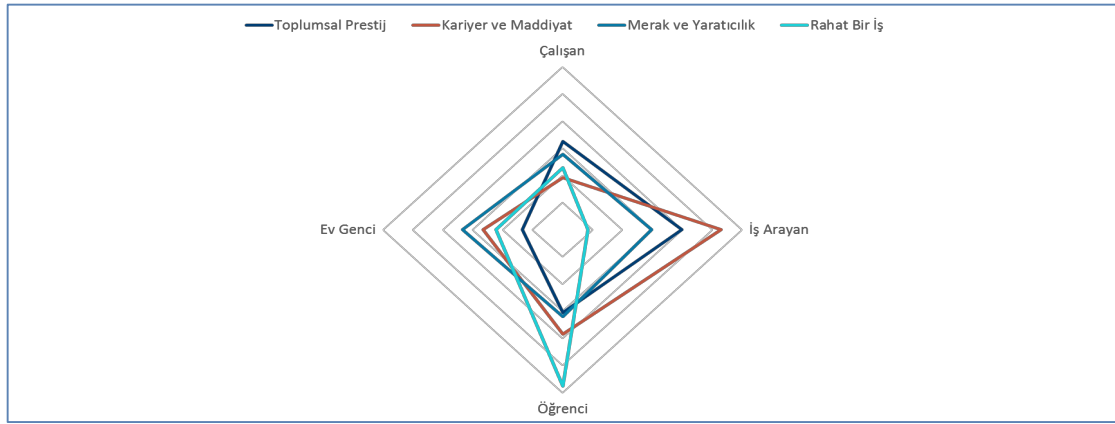
Gençlere iş özellikleri ile ilgili ifadeler okunup, bu özelliklerin çalışacakları işte ne derece önemli olduğunu belirtmeleri istenmiştir. “Biraz önemli” ve “Çok önemli” cevaplarının toplamına bakıldığında, gençlerin en fazla önemsedikleri konuların başında geleceklerini güvence altına alabilmenin geldiği görülmüştür. Gençlerin yüzde 89’u bu ifadeye katıldığını belirtirken, iyi para kazanabilmek yüzde 88’i tarafından belirtilmiştir. Uzun süre aynı işyerinde çalışabilmek ve kariyer yapıp terfi alabilmek

yüzde 86’lık bir kesim tarafından dile getirilirken, gençlerin yüzde 84’ü çalışacakları işin hayatta yapmak istediği diğer şeylere vakit bırakması ve yeteneklerini ve bilgilerini kullanabilmeleri özelliklerine önem verdiğini ifade etmiştir.

Olmadığı bir insan gibi davranmak zorunda olmadığı ve alınan kararlara katılabileceği bir iş bulması gençlerin yüzde 83’ü tarafından önemli olarak belirtilmiştir.

Çok sayıda arkadaş edinebileceği bir iş olması, çok sayıda insanla temas kurabileceği bir iş olması ve ilginç bir iş olması daha az önem addedilen iş özellikleri olup, bu özellikleri önemli bulanların sırasıyla yüzde 65, yüzde 64 ve yüzde 54 olarak hesaplanmıştır.

ŞEKİL 7. Önem Verilen İş Özellikleri Faktör Analizi ile Gruplama ve Çalışma Durumu

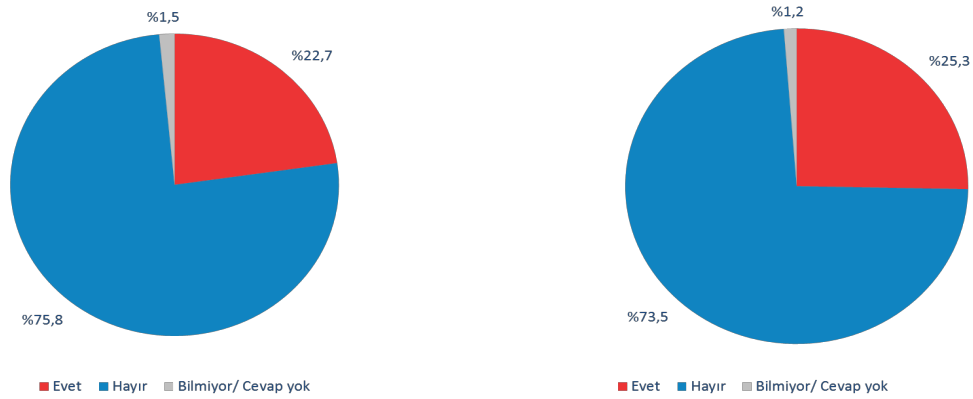
Bir önceki sorudaki önem verilen iş özellikleri faktör analizi ile gruplandığında, 4 ana boyut ortaya çıkmaktadır. Toplumsal prestij, kariyer ve maddiyat, merak ve yaratıcılık ve rahat bir iş gruplarına çalışma durumu bazında bakıldığında, öğrencilerin rahat bir iş, iş arayanların kariyer ve maddiyat, ev gençlerinin toplumsal prestij ve çalışanların merak ve yaratıcılık konularına daha fazla önem verdikleri görülmektedir.

ŞEKİL 8. İş Bulmak İçin Gerekli Düşünülen Özellikler (Belirtenlerin Oranı, 3 Yanıt)

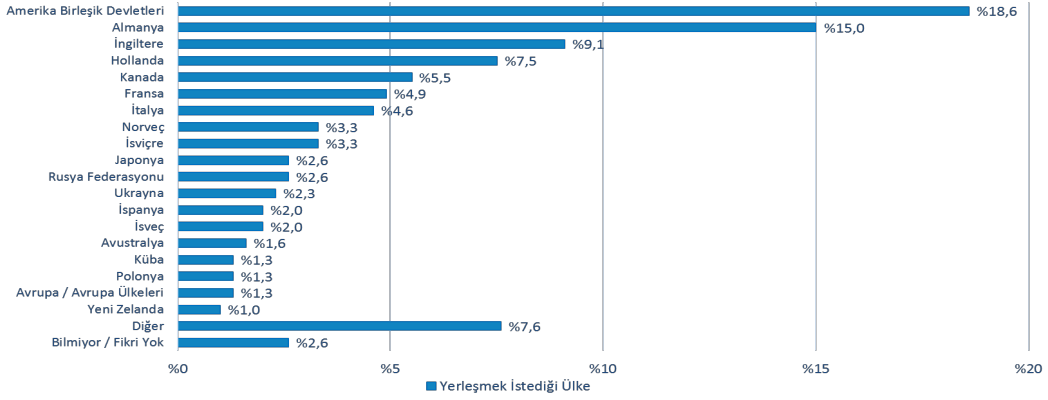
İş bulmak için hangi özelliklerin gerekli olduğu sorulduğunda, yüzde 51 ile en fazla belirtilen cevabın “kişisel iletişim becerilerinin kuvvetli olması” olduğu anlaşılmaktadır. Gençlerin yüzde 48’i “Etik davranış/ dürüstlük” özelliğini, yüzde 48’i ise “Kendine güven ve motivasyon” özelliğinin iş bulmada önemli olduğunu düşünmektedir.

ŞEKİL 9. Eğitimine Başka Bir Ülkede Devam Etme Eğilimi ve Başka Bir Ülkeye Yerleşme İsteği (“Evet” Yanıt Verenlerin Oranı)

Gençlere ileride başka bir ülkede eğitimlerine devam etmek isteyip istemeyecekleri sorulduğunda, yüzde 23’ünün olumlu yanıt verdiği görülmüştür. Aynı şekilde, yüzde 25’lik bir kesim de başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğünü belirtmiştir.

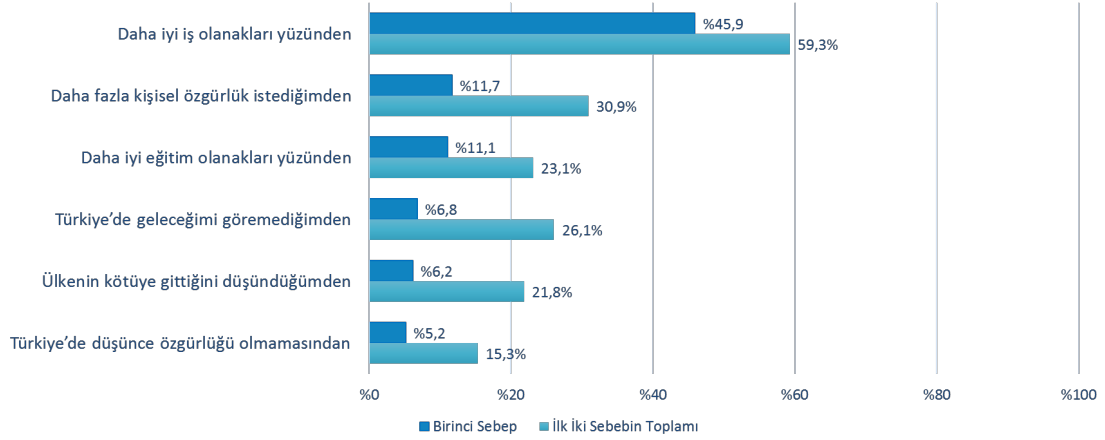
ŞEKİL 10. Yerleşmek İstedığı Ülke

Baz: 307 kişi

Başka bir ülkeye yerleşmeyi düşünenlere hangi ülkeye yerleşmeyi düşündükleri sorulduğunda, yüzde 19’unun Amerika Birleşik Devletleri’ne, yüzde 15’inin Almanya’ya, yüzde 9’unun İngiltere’ye, yüzde 8’inin ise Hollanda’ya yerleşmeyi düşündüğü görülmektedir.

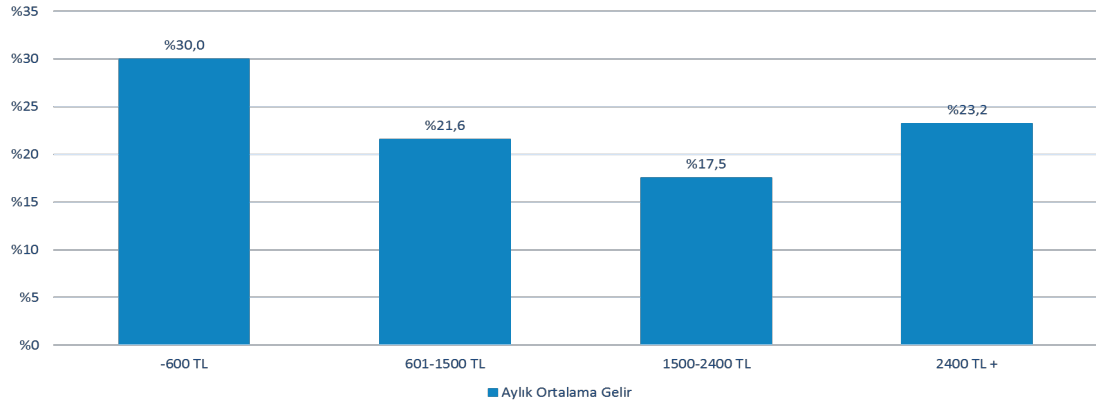
ŞEKİL 16. Başka Bir Ülkeye Yerleşmeyi İsteme Nedenleri (İlk Belirtilen Sebep ve Belirtilen Sebepler, 2 Cevap)

Baz: 307 kişi

Başka bir ülkeye yerleşmeyi düşünen 307 gence, bunun sebepleri sorulduğunda, ilk belirtilen cevap olarak daha iyi iş olanaklarını belirtme oranının yüzde 46 ile en yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Yüzde 12’lik bir kesim daha fazla kişisel özgürlük istediği için başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğünü belirtirken, daha iyi eğitim olanakları cevabını birinci sebep olarak belirtenlerin oranı yüzde 11’dir.

ŞEKİL 17. Gençlerin Aylık Gelirleri

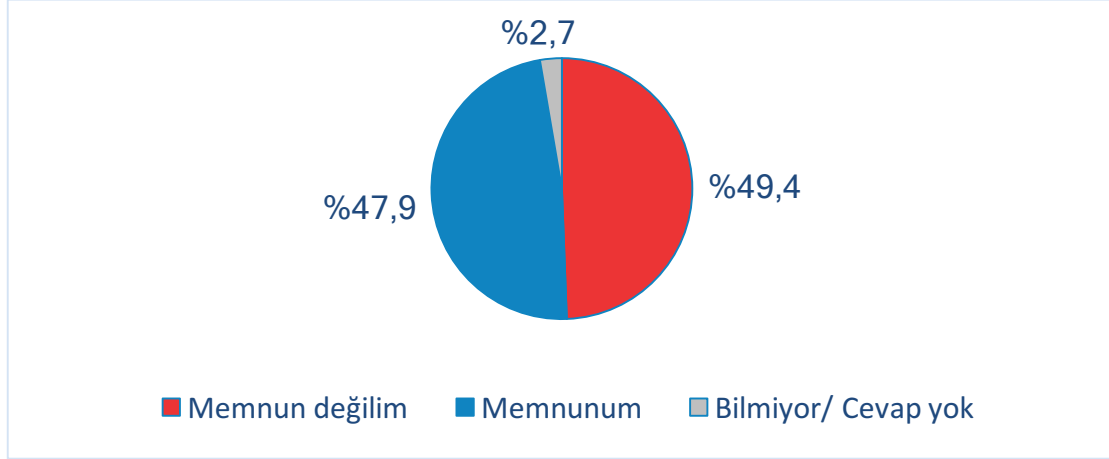

Araştırma çalışmasına katılan gençlere, ortalama bir ayda ellerine geçen gelirin yaklaşık ne kadar olduğu sorulmuştur. Gençlerin yüzde 30’unun aylık kişisel geliri 600 TL ve altındayken, gelirleri 601-1500 TL olanların oranı yüzde 22’dir. Yüzde 18’lik bir genç kesimi 1500-2400 TL arasında gelire sahiptir. Ortalama bir ayda eline geçen gelir 2400 TL ve üzerinde olanların oranıysa yüzde 23’tür. Yüzde 8’lik bir kesim bu soruya yanıt vermemiştir.

Maddi Durum

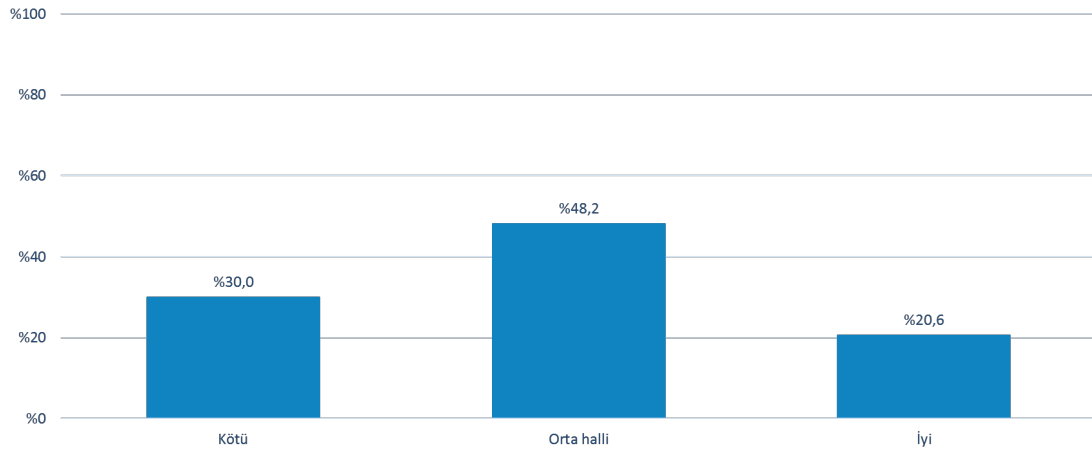
Gençlerin elde ettikleri gelir, o gelirin ne kadarını kullanabildikleri ve en önemlisi gelirin yetip yetmemesi konusundaki algıları, genel olarak gençlerin maddi durumlarından ne derece memnun olduklarını belirleyebilmektedir.

ŞEKİL 18. Gençlerin Maddi Durumlarından Memnuniyeti

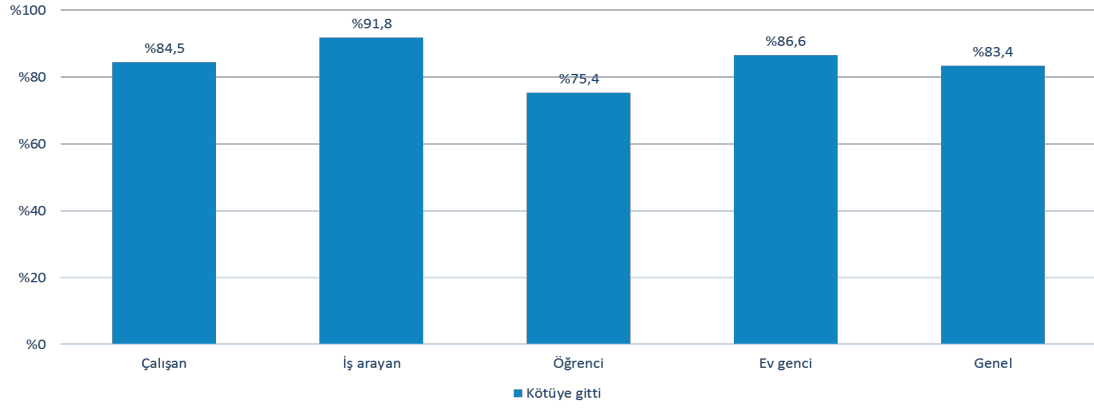
Gençlerin yüzde 48’i maddi durumlarından memnunken, memnun olmayanların oranı yüzde 49’dur.

ŞEKİL 19. Gençlerin Diğer İnsanlarla Karşılaştığında Kendi Maddi Durumuna Yönelik Algısı

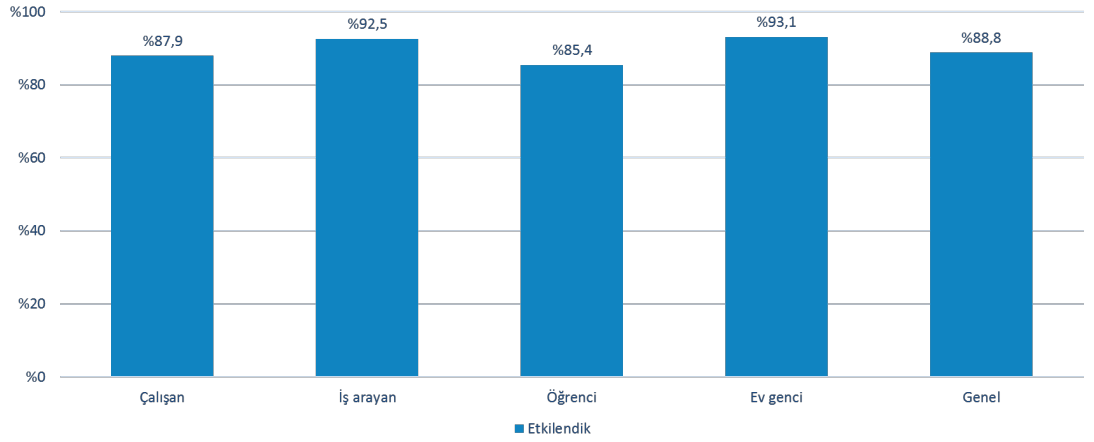
Gençlerin yaklaşık üçte biri kendi maddi durumunu diğerleri ile karşılaştığında kötü ya da çok kötü olarak algılamaktadır. Yüzde 48’i kendi durumunu orta halli olarak nitelendirirken, yüzde 21’i ekonomik durumunu iyi olarak tarif etmektedir.

ŞEKİL 20. Haziran 2018’den İtibaren Türkiye Ekonomisinin Kötüye Gittiğini Düşünenler ve Çalışma Durumu (“Biraz kötüye gitti” ve “Çok kötüye gitti” Yanıtını Verenlerin Toplam Oranı)

Gençlerin yüzde 83’ü Haziran 2018’den itibaren Türkiye ekonomisinin kötüye gittiğini belirtirken, bu oran iş arayanlarda yüzde 92 ile en yüksektir, ev gençlerinin yüzde 87’si, çalışanların yüzde 85’i Türkiye ekonomisinin kötüye gittiğini belirtmektedir.

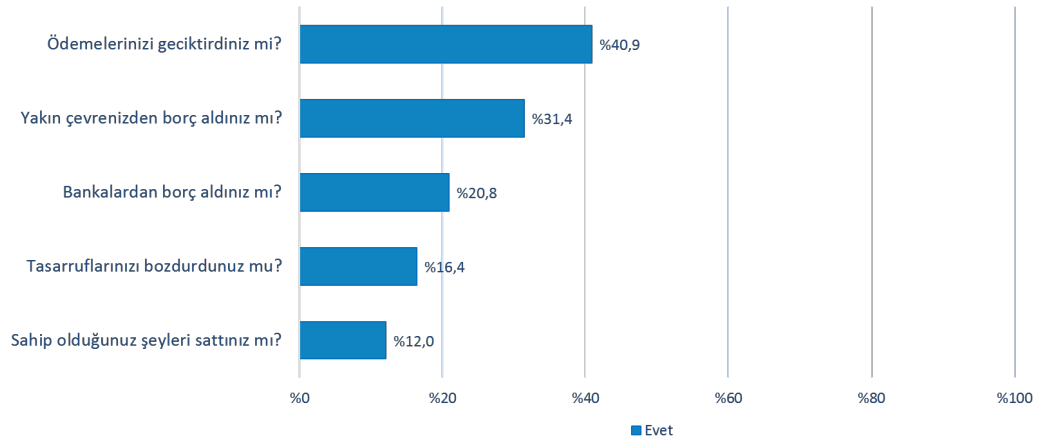
ŞEKİL 21. Ekonomik Gidişattan Etkilenme ve Çalışma Durumu (“Biraz etkilendik” ve “Çok etkilendik” Yanıtını Verenlerin Toplam Oranı)

Baz: 1013 kişi

Haziran 2018’den itibaren Türkiye ekonomisinin kötüye gittiğini düşünenlerin yüzde 89’u bu durumdan etkilendiklerini belirtmiştir. Ev gençlerinde ve iş arayanlarda yüzde 93 ile bu oran en yüksektir.

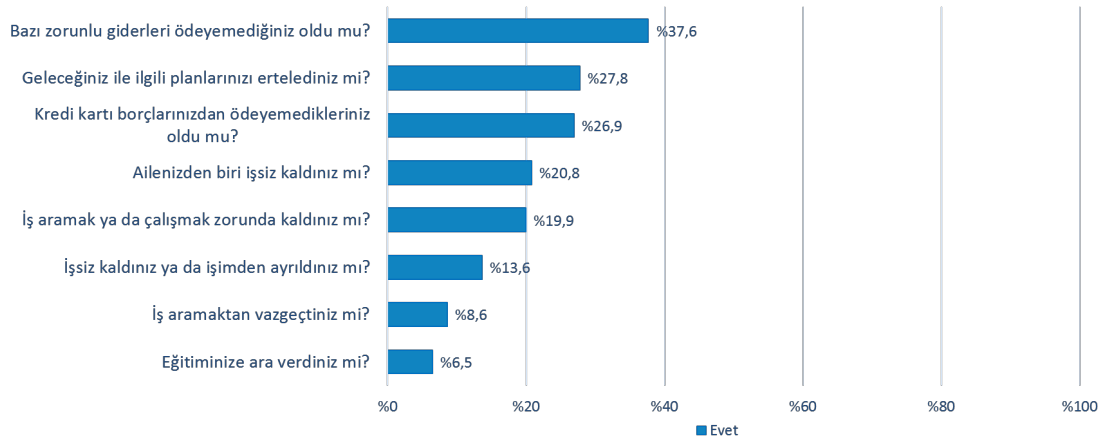
ŞEKİL 22. Ekonomik Krize Karşı Alınan Tedbirler (“Evet” Cevabını Belirtenler)

Baz: 1013 kişi

Haziran 2018’den itibaren Türkiye ekonomisinin kötüye gittiğini düşünenlerin yüzde 41’i ödemelerini geciktirmek zorunda kaldığını, yüzde 31’ yakın çevresinden borç aldığını, yüzde 21’i bankalardan borç aldığını, yüzde 16’sı tasarruflarını bozdurmak zorunda kaldığını ve yüzde 12’si ise sahip oldukları şeyleri satmak mecburiyetinde kaldıklarını belirtmiştir.

ŞEKİL 23. Ekonomik Krizde Başa Gelenler (“Evet” Cevabını Belirtenler)

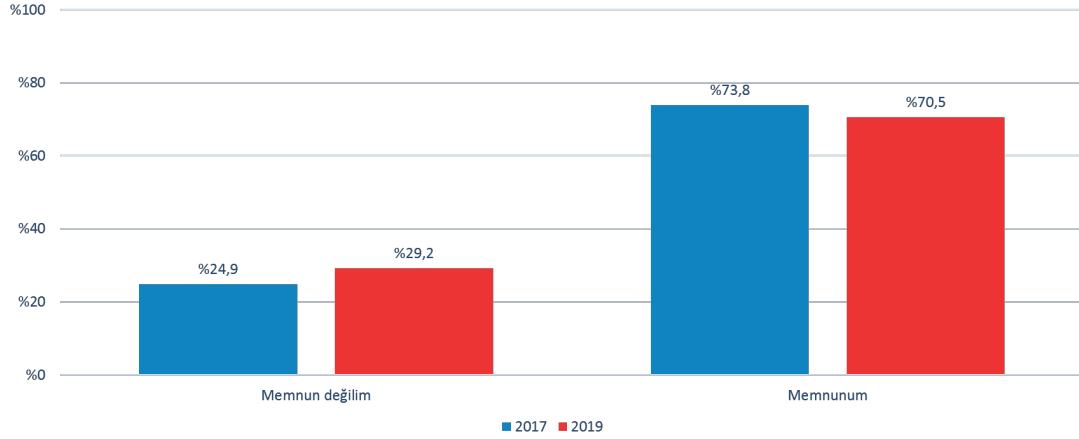
Baz: 1013 kişi

Türkiye ekonomisinin kötüye gittiğini belirtenlerin yüzde 38’i bazı zorunlu giderleri ödeyemediği zamanlar olduğunu, yüzde 28’i gelecek ile ilgili planlarını ertelediğini, yüzde 27’si kredi kartı borçlarından ödeyemedikleri olduğunu, yüzde 21’i ailesinden birinin işsiz kaldığını, yüzde 20’si iş aramak ya da çalışmak zorunda kaldığını dile getirmektedir. İş kaldığını belirtenlerin oranı ise yüzde 14’tür. İş aramaktan vazgeçenlerin oranı yüzde 9’dur. Eğitime ara verdiğini belirten yüzde 7’lik bir kesim bulunmaktadır.

Eğitim

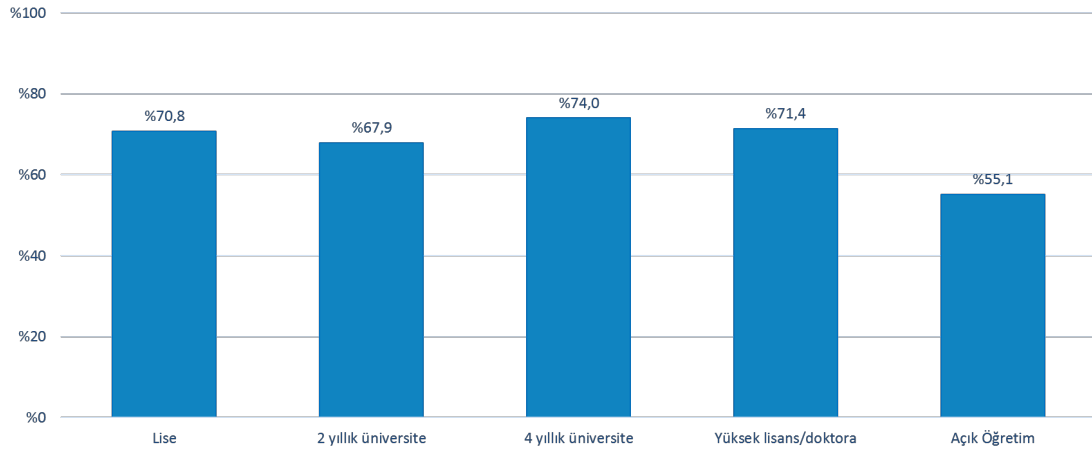
Gençlerin eğitimden ve okuldan memnuniyetleri iyi olma halinin belirleyicilerindedir. Bu bölümde, eğitimine devam eden gençlere aldıkları eğitimden ne derece memnun oldukları sorulmuştur.

ŞEKİL 24. Gençlerin Eğitimden Memnuniyeti (Eğitimine Devam Edenler) (2017-2019)

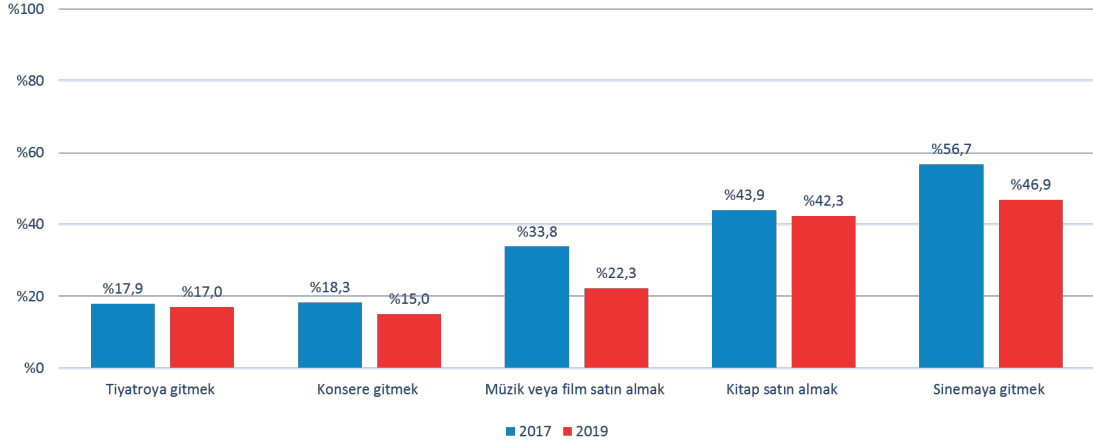
2017 araştırmasında görüşülen ve eğitimlerine devam eden gençlerin yüzde 74’ü aldıkları eğitimden memnun olduklarını belirtirken, 2019 araştırmasında eğitimden memnuniyet oranı yüzde 71 olarak hesaplanmıştır.

ŞEKİL 25. Okudukları Okullar ve Okullarından Memnuniyet Derecesi (“Biraz memnunum” ve “Çok memnunum” Yanıtlarının Toplamı)

Görüştüğümüz gençler arasında eğitimlerine devam edenlerin büyük çoğunluğunun devam ettikleri okulda aldıkları eğitimden memnun oldukları görülmektedir. Genel olarak yüzde 71 olan memnuniyet oranı, dört yıllık üniversite öğrencilerinde yüzde 77’ye yükselmektedir. En düşük oranlaraysa açık öğretim ve 2 yıllık üniversite öğrencilerinde rastlanmaktadır.

ŞEKİL 26. Gençlerin Kültürel Tüketimleri – (2017-2019) (“Ayda Bir Kaç Kez” ve “Haftada Bir ve Daha Sık” Yanıtlarının Toplamı)

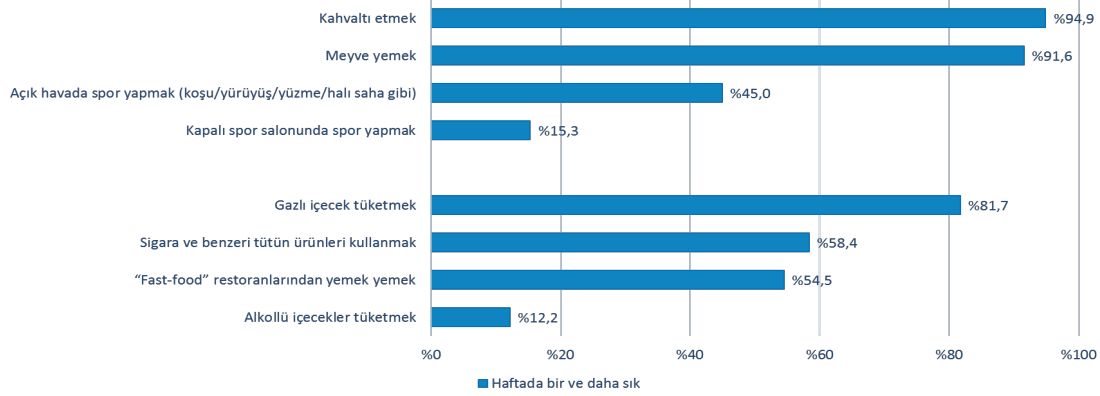

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere bir dizi etkinlik sayıp bu etkinlikleri ne sıklıkta yaptıklarını sorduk. Yukarıdaki yer alan grafik, gençlerin en sık yaptıkları faaliyetin sinemaya gitmek olduğunu göstermektedir, bu oran 2017 araştırmasında yüzde 57 iken, 2019 araştırmasında yüzde 47’ye düşmüştür. İkinci sırada kitap satın alma gelmektedir, 2017 araştırmasında görüşülen gençlerin yüzde 44’ü, 2019 araştırmasında görüşülen gençlerin ise yüzde 42’si ayda birkaç kez ya da haftada bir ve daha sık kitap satın aldıklarını belirtmektedir. Müzik veya film satın alanların oranında yüzde 34’ten yüzde 22’ye bir düşüş gözlemlenmektedir.

Sağlık

İyi olma hali alanlarının en önemlilerinden biri de sağlıktır. Sağlık alanına dair öznel değerlendirmelerin yaşamdan memnuniyete olan etkisi ve yaşam tarzlarının sağlık alanı üzerindeki etkisi bu bölümde incelenmektedir.

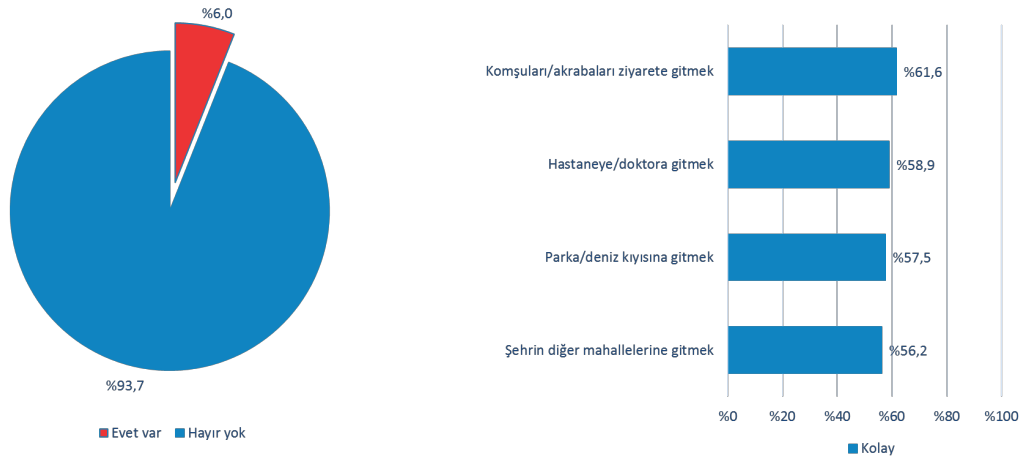
ŞEKİL 27. Gençlerin Yaşam Tarzları (“Haftada bir ve daha sık” Yanıtlarının Oranı)

Araştırma çalışmasına katılan gençlere bir dizi iyi/kötü davranış sayılmış, bu davranışları ne sıklıkla gerçekleştirdikleri sorulmuştur. Öğrendiğimize göre, gençlerin yüzde 95’i her gün düzenli olarak kahvaltı etmekte, yüzde 92’si meyve yemektir. Buna karşılık açık havada spor yapanların oranı yüzde 45, kapalı spor salonunda spor yapanların oranı yüzde 15’tir.

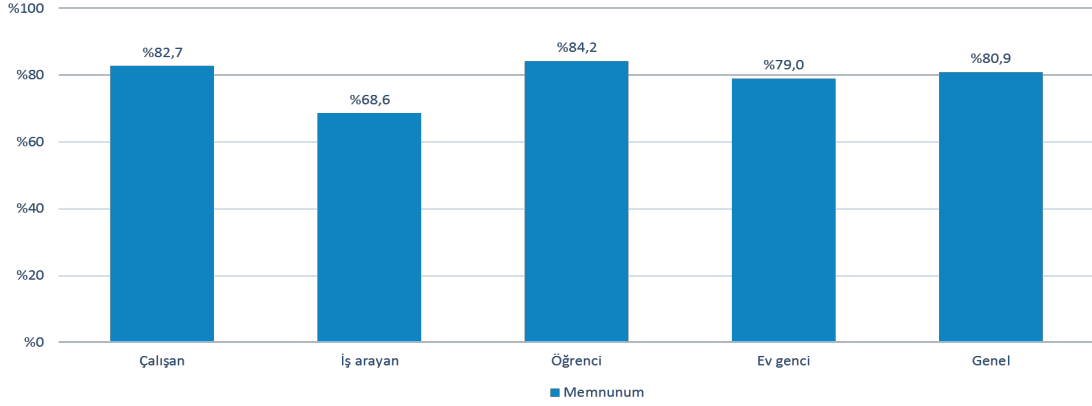
“Kötü” alışkanlıklara bakılacak olursa, gençlerin yüzde 82’si haftada en az bir kere gazlı içecek tüketmektedir. Gençlerin yüzde 58’i sigara ve benzeri tütün ürünleri kullanmaktadır. Yüzde 55’lik bir kesim fast-food restoranlarından yemek yemekten, alkollü içecek tükettiklerini söyleyenlerin oranı yüzde 12’dir.

ŞEKİL 28. Engelli Olma Durumu ve Çeşitli Aktivitelerin Kolaylığı

Görüşülen gençlerin yüzde 6’sı bir engeli olduğunu ya da sürekli bir hastalığını olduğunu belirtmiştir. Bu cevabı belirten kişilere çeşitli aktiviteler okunmuş, bunları gerçekleştirmenin kolay olup olmadığı sorulmuştur. Engeli olduğunu belirten gençlerin yüzde 62’si komşu/ akraba ziyaretlerini kolay olarak nitelendirirken, yüzde 59’u hastaneye/ doktora gitmeyi, yüzde 58’i parka/ deniz kıyısına gitmeyi, yüzde 56’sı şehrin diğer mahallelerine gitmeyi kolay olarak belirtmiştir.

ŞEKİL 29. Sağlık Durumundan Memnuniyet ve Çalışma Durumu (“Biraz Memnunum” ve “Çok Memnunum” Yanıtını Verenlerin Toplam Oranı)

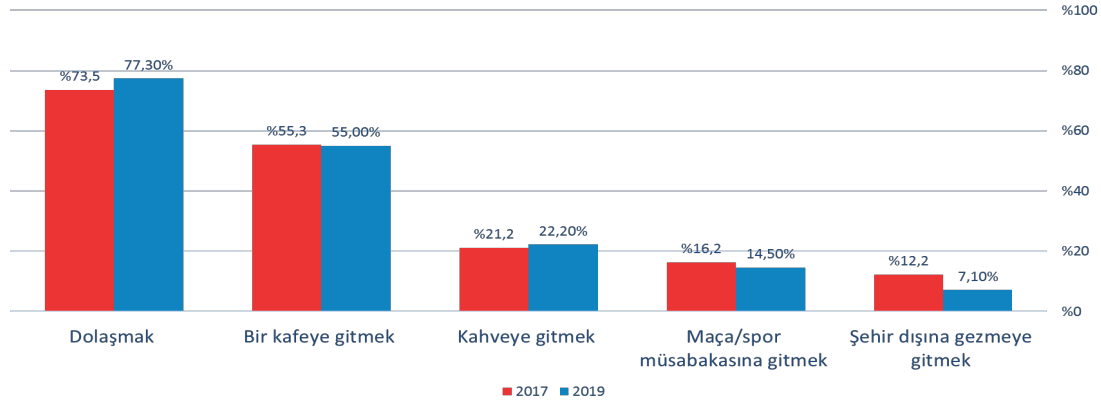
Baz: 73 kişi

Sağlık durumundan memnuniyet düzeyi yüzde 81’dir. Öğrencilerin sağlık durumlarından memnuniyeti yüzde 84 ile en yüksekken, en düşük orana yüzde 69 ile iş arayanlarda rastlamaktayız. Çalışanların sağlık durumlarından memnuniyet düzeyi yüzde 83, ev gençlerinin ise yüzde 79 olarak hesaplanmaktadır.

İlişkiler

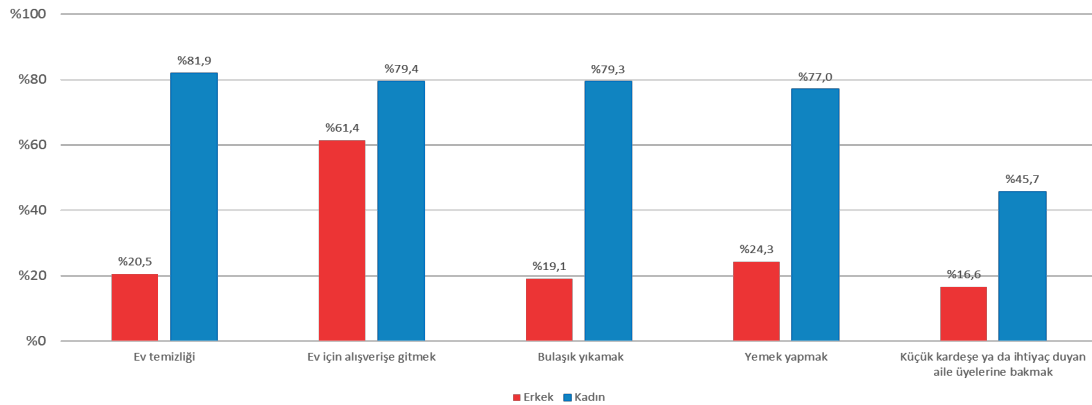
İlişkiler iyi olma halinin özellikle öznel boyutu açısından çok temeldir. Gençlerin yakın çevreleri ile kurdukları ilişkiler, bu ilişkilerin yapısı ve niteliği tüm hayatlarını etkiler. Çalışmamızda gençlerin aileleriyle ve arkadaşlarıyla olan ilişkileri diğer demografik değişkenlerle bir arada değerlendirecektir.

ŞEKİL 30. Gençlerin Arkadaşlarıyla İlişkileri (“Haftada bir ve daha sık” yanıtlarının oranı) (2017 - 2019)

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere arkadaşlarıyla yapabilecekleri bir dizi etkinlik sayılmış ve bu etkinlikleri ne sıklıkta yaptıkları sorulmuştur. Yukarıdaki grafikte de görüldüğü üzere gençlerin arkadaşlarıyla en sık gerçekleştirdikleri etkinlik dolaşmaktır (haftada en az bir kez yapanların oranı 2017 araştırması için yüzde 74, 2019 araştırması için yüzde 77). Haftada en az bir kez arkadaşlarıyla kafeye giden gençlerin oranı yüzde 55’tir ve ikinci sırada gelmektedir. Kahveye gidenlerin oranı 2017 araştırması için yüzde 21, 2019 araştırması için yüzde 22’dir. Maça ya da spor müsabakasına gidenlerin oranı 2017’de yüzde 16, 2019 araştırmasında ise yüzde 15’tir. Arkadaşlarıyla sık sık şehir dışına gidenlerin oranıysa yüzde 2017’de yüzde 12, 2019’da ise yüzde 7’dir.

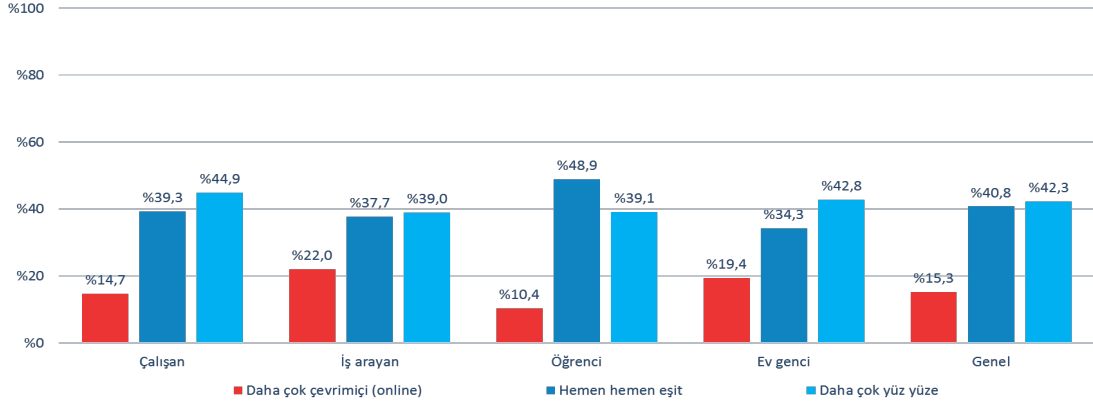
ŞEKİL 31. Gençler ve Evdeki İş Yükleri (Düzenli Olarak Yapanların Oranı)

Kadınların yüzde 82’si düzenli olarak ev temizliği yapmakta, yüzde 79’u ev için alışverişe gitmekte ve bulaşık yıkamaktadır. Genç erkeklerin dörtte biri düzenli olarak

yemek yaparken, yüzde 19’u bulaşık yıkamaktadır; benzer bir oranda da ev temizliği yapanlar görülmektedir.

ŞEKİL 32. Gençlerin Birbirleriyle İletişim Kurma Şekli ve Çalışma Durumu

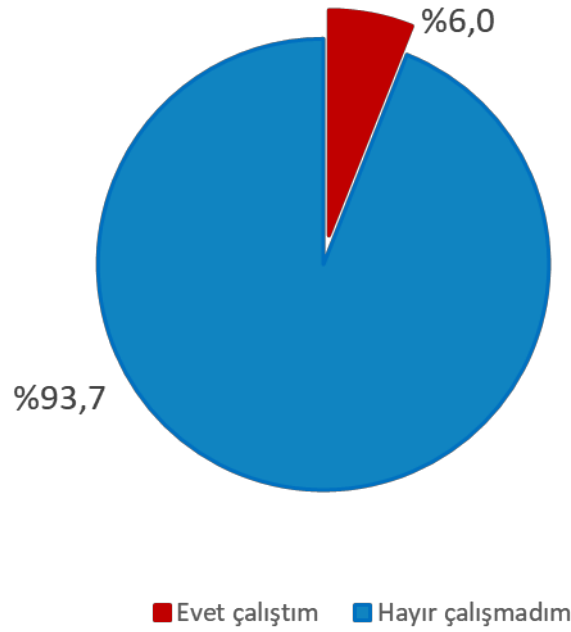

Gençlerin yüzde 42’si arkadaşlarıyla daha çok yüz yüze iletişim kurduğunu belirtirken, yüzde 15’i online/ çevrimiçi iletişimi tercih ettiğini belirtmiştir. İş arayanlarda çevrimiçi iletişim kuranların oranı yüzde 22, ev gençlerinde ise yüzde 19’dur.

Gönüllülük ve Katılım

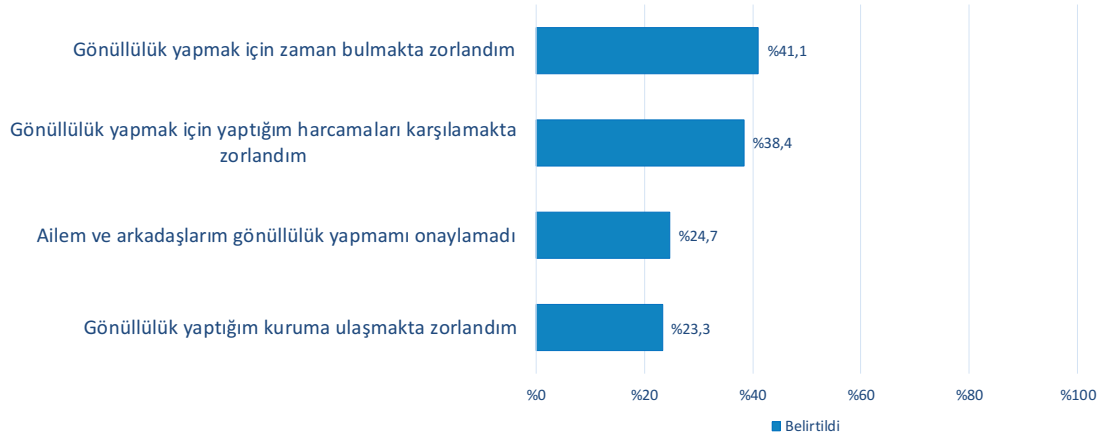
İyi olma hali alanlarından bir diğeri katılımdır. Katılım hem etkinliklere, hem de karar alma süreçlerine katılım olarak ele alınmaktadır. Bu çalışmamızda ayrıca gençlerin gönüllülük alanındaki faaliyetlerine de yer verilmiştir.

ŞEKİL 33. Gençlerin Gönüllülükleri

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere "Herhangi bir ücret almadan gönüllü bir işte veya bir sivil toplum kuruluşunda hiç çalıştınız mı?" sorusunu yönelttiğimizde, sadece yüzde 6'sının böyle bir gönüllü faaliyette bulunduğunu, yüzde 95'inin geçmişinde böyle bir deneyim olmadığını görmekteyiz. Bu oran hem diğer ülkelerle karşılaştırıldığında düşüktür, hem de zaman içerisinde bir artış olmaması nedeniyle kaygı vericidir.

ŞEKİL 34. Gönüllü Gençlerin Yaşadıkları Zorluklar (“Evet, yaşadım” Yanıtlarının Oranı)

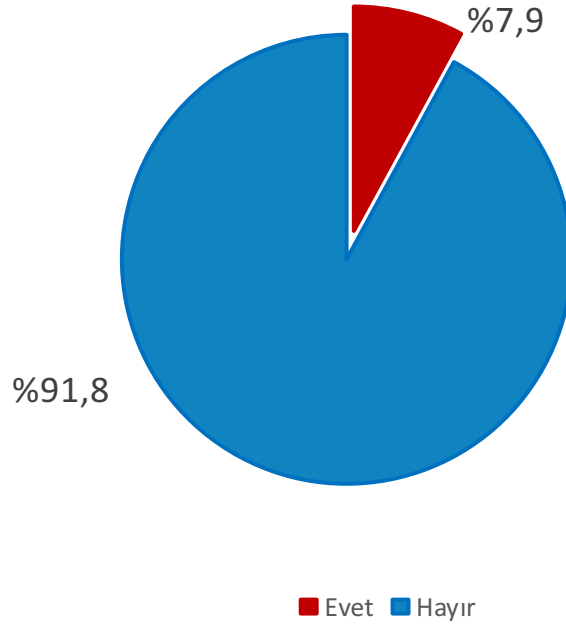
Geçmişte gönüllü faaliyette bulunan gençlere bir dizi zorluk yaşayıp yaşamadıklarını sorduğumuzda, belirttikleri en büyük zorluk zaman bulmakta zorlanmış olmalarıdır (yüzde 41). Yaptığı masrafları karşılamakta zorlananların oranı yüzde 38, kuruma ulaşmakta zorlananların ve ailesi/arkadaşları tarafından onaylanmayanların oranı yüzde 24’tür. Bu açıdan gönüllü gençlerin önündeki en büyük engelin zaman olduğunu söyleyebiliriz. Keza gönüllülük yaptığı kuruma ulaşmakta zorlananların oranı da yüzde 23’tür.

ŞEKİL 35. Gönüllülük Yapmama Nedenleri (Belirtenlerin Oranı)

Gönüllülük yapmamış gençlere bu davranışlarının nedenleri sorulduğunda birinci sırada gönüllülük için zamanları olmaması gelmiştir (yüzde 65). Bunu ilgilenmemek takip etmektedir (yüzde 55). Gönüllülük için parası olmadığını söyleyenlerin oranı yüzde 43, sivil toplum örgütlerine nasıl erişeceğini bilmeyenlerin oranı yüzde 33’tür. Üçte birlik bir kesim istediği bir sivil toplum kuruluşu olmadığını söylerken; ailesinin/arkadaşlarının onaylamayacağını söyleyenlerin oranı da yüzde 25’de kalmaktadır.

ŞEKİL 36. Gençlerin Sivil Toplum Kuruluşlarına Üyelikleri

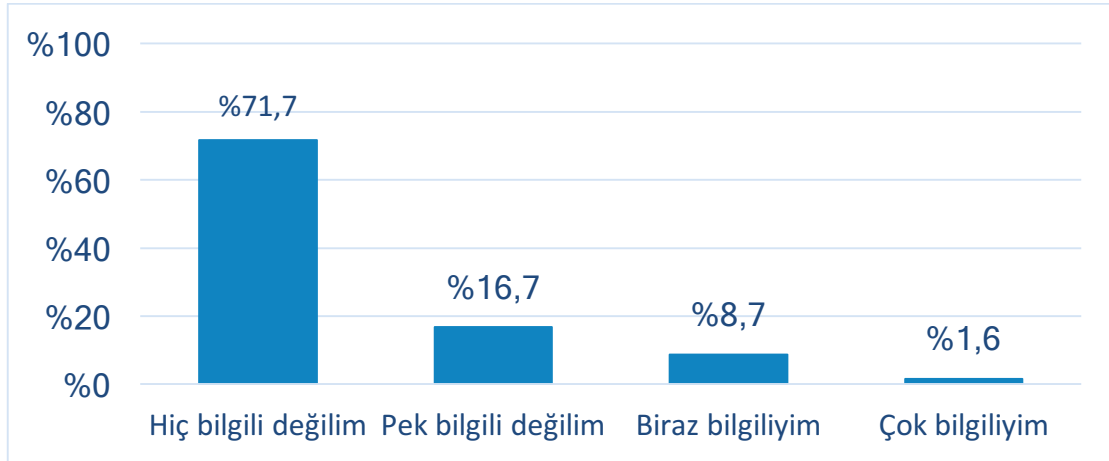
Araştırma çalışmamıza katılan gençlere herhangi bir derneğe, spor kulübüne, siyasi partiye üye olup olmadığını sorduğumuzda sadece yüzde 8’i böyle bir üyelikleri olduğu yanıtını vermiştir. Tıpkı gönüllülük faaliyeti gibi, sivil toplum kuruluşlarına üyeliğin de son derece düşük olduğunu belirtmemiz gerekmektedir.¹

Gençler arasında bu kurumlara üye olanların oranı öğrenciler arasında yüzde 9’a yükselirken, iş arayan gençlerde yüzde 4’tir.

Bu tür bir kuruma üye olan az sayıda genç ise faaliyetlere seyrek katılmaktadır. Ayda bir ve daha fazla defa faaliyetlere katılan gençlerin oranı yüzde 64’tür, geri kalan üçte birlik kesim daha seyrek katılmaktadır.

¹ Dünya Değerler Araştırması çalışmasına göre Türkiye’de 18 yaş üstü nüfusun sadece yüzde 7.5’i bir sivil toplum kuruluşunda faaliyet göstermektedir.

ŞEKİL 37. Gençlik Meclis Çalışmaları Konusunda Bilgi Düzeyi

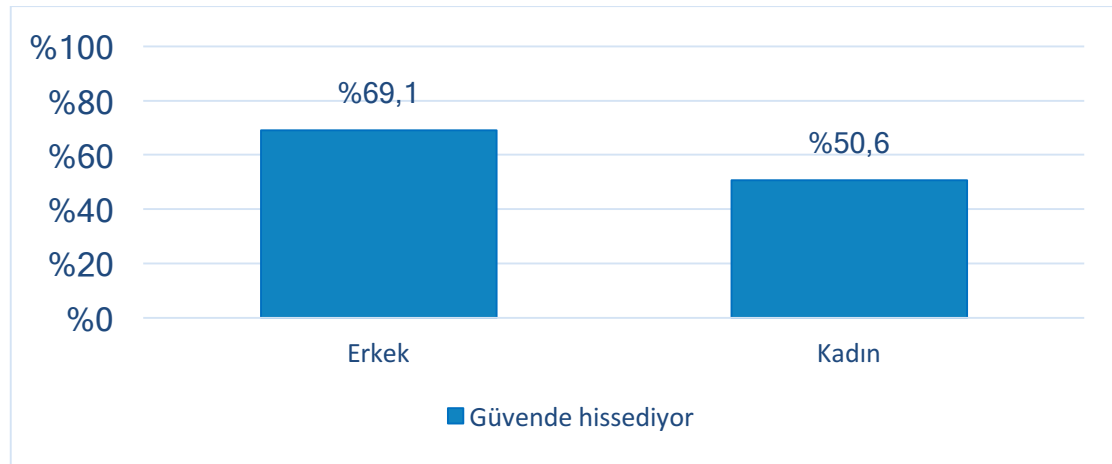

Araştırma çalışmamıza katılan gençlerin yerel katılım için önemli araçlardan biri olan Gençlik Meclislerinin çalışmalarından bilgili olmadıkları görülmektedir. Görüşülen gençlerin sadece yüzde 10’u yaşadıkları yerdeki Gençlik Meclisi çalışmalarından haberdar olduklarını söylemişlerdir.

Kentte Yaşam ve Güvenlik

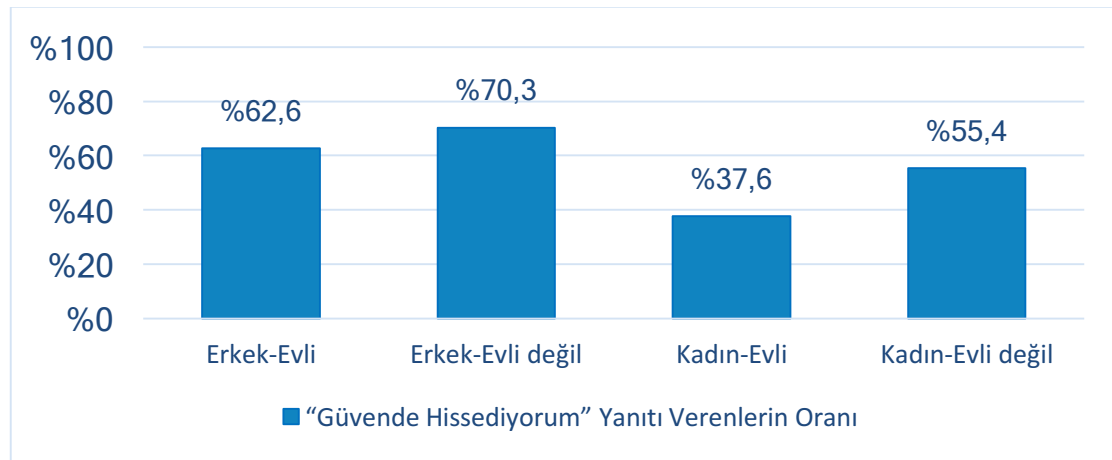
Ev ve çevre koşullarında belirttiğimiz üzere çalışmamız gençlerin yaşamlarından memnuniyetiyle yaşadıkları kentteki memnuniyetleri üzerine özellikle odaklandığı için kentte yaşam ve güvenlik ayrı bir bölüm olarak ele alınmıştır. Gençlerin yaşadıkları kentte /mahallede güvenlik içinde yaşayabilmeleri, iyi olma hallerinin önemli belirleyicilerindendir. Suç oranlarının yüksek olduğu, kamusal mekânların kullanılmadığı ya da güven içerisinde sokağa çıkılamadığı durumlarda sorunlarla karşılaşmaktadır.

ŞEKİL 38. Gençler Yaşadıkları Yerde Kendilerini Güvende Hissediyorlar mı? (“Güvende Hissediyorum” Yanıtı Verenlerin Oranı)

Görüştüğümüz gençlere yaşadıkları yerde hava karardıktan sonra kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri sorulduğunda, genç erkeklerin yüzde 70’i, genç kadınların yüzde 51’i bu soruya olumlu yanıt vermiştir.

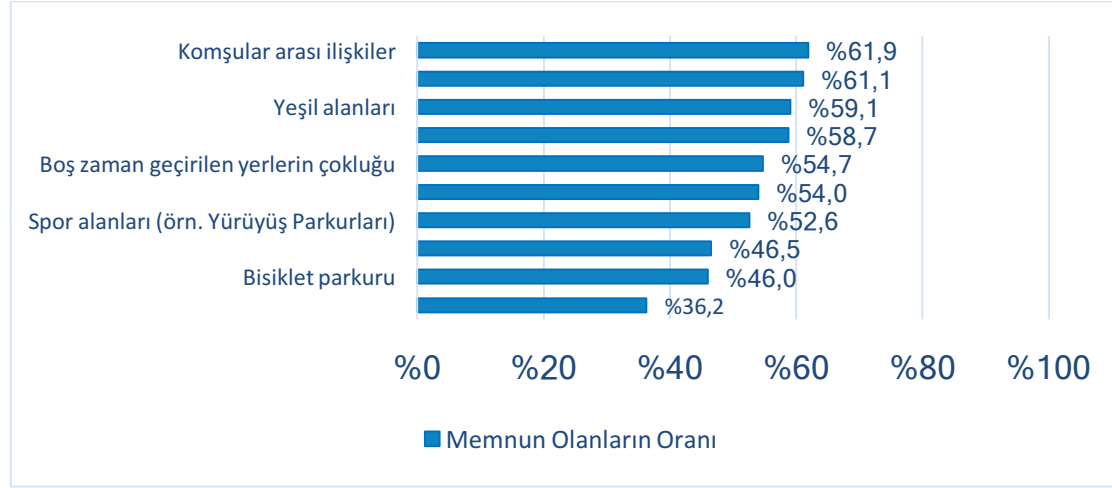
ŞEKİL 39. Yaşadıkları Yerde Güvende Hissetme ve Medeni Durum (“Güvende Hissediyorum” Yanıtı Verenlerin Oranı)

Yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere, erkekler kadınlara kıyasla, bekârlar evlilere kıyasla kendilerini daha güvende hissetmektedir. Bekâr erkeklerin arasında hava karardıktan

sonra kendisini güvende hissedenlerin oranı yüzde 70’ken, evli erkeklerde bu oran yüzde 63’e düşmektedir. Bekâr erkeklerle bekâr kadınlar arasında 25 puan, evli erkeklerle evli kadınlar arasında 15 puan ve bekâr kadınlarla evli kadınlar arasında 18 puan fark bulunmaktadır. Bu rakamların ışığında yaşadığı yerde kendisini en az güvende hissedenin evli kadınlar olduğunu söyleyebiliriz.

ŞEKİL 40. Gençlerin Yaşadıkları Kenti Değerlendirmeleri (“Memnumum” Yanıtlarının Oranları)

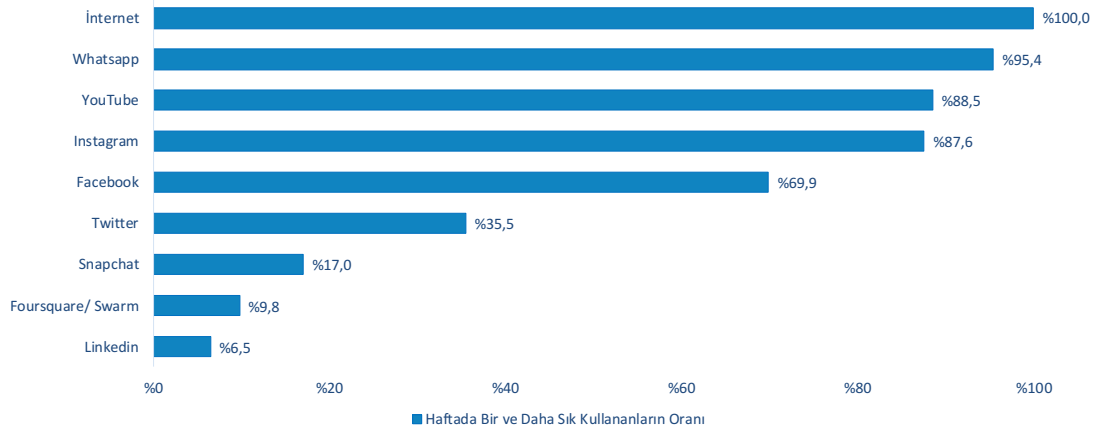

Çalışmamız çerçevesinde gençlerin yaşam kalitelerini etkileyebilecek bir dizi koşul sayılmış ve bu koşullardan ne kadar memnun oldukları sorulmuştur. Görüştüğümüz gençlerin yüzde 62’si komşular arası ilişkiler, yüzde 61’i insanlar arası yardımlaşmadan memnundur.

Fiziksel altyapı söz konusu olduğunda kentin yeşil alanlarından ve piknik alanlarından memnun olanların oranı yüzde 60 civarındayken; boş zaman geçirilen yerler (yüzde 55), sinema ya da tiyatro gibi kültürel faaliyetler (yüzde 55) ve kütüphanelerden (yüzde 47) memnun olanların oranının daha düşük olduğu görülmektedir. Bu açıdan gençlerin büyük kısmının insanlarla ilişkilerden memnun olduğu ancak diğer konularda memnuniyetin bu kadar yüksek olmadığı görülmüştür.

Medya Kullanımı ve Demografi

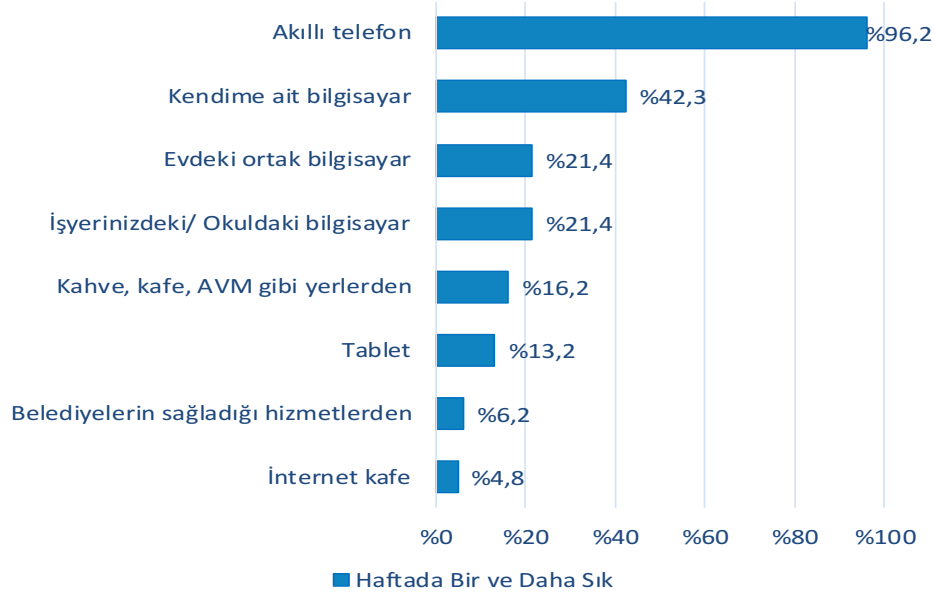
ŞEKİL 41. Gençlerin Sosyal Medya Kullanımı (“Haftada Bir ve Daha Sık Kullanıyorum” Yanıtlarının Oranı)

Araştırma çalışmamıza katılan gençlerin internet ve sosyal medya kullanımlarını sordüğümüzda hepsinin internete eriştiklerini görmektedir.

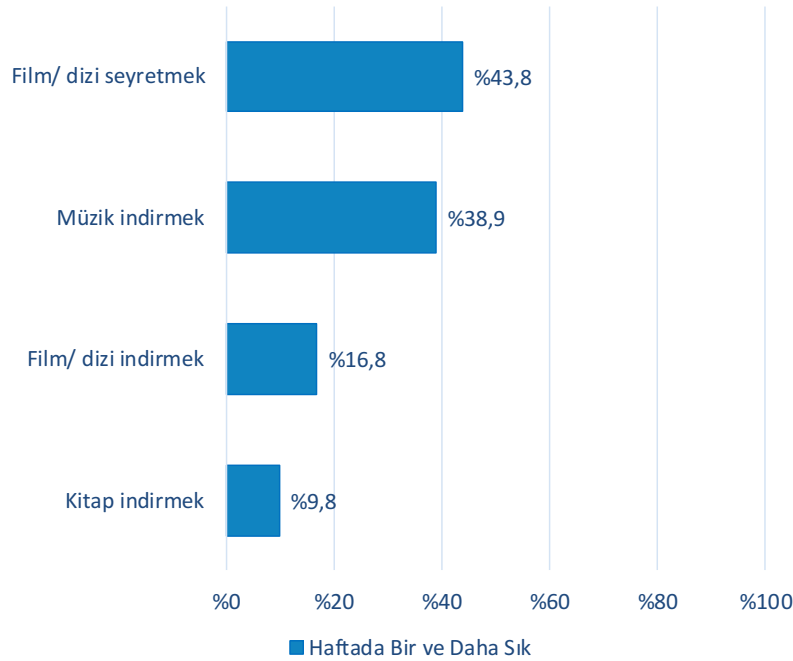
İnternet kullanan gençler arasındaki en yaygın sosyal medya uygulamaları yüzde 95 ile Whatsapp olarak ön plana çıkmaktadır Youtube’u ve Instagram’ı sık kullanan gençlerin oranı yüzde 88’ken, Facebook kullanımı yüzde 70’tir. Diğer uygulamalar görece daha seyrek kullanılmaktadır.

ŞEKİL 42. Gençlerin İnternete Erişim Araçları (“Haftada Bir ve Daha Sık Kullanıyorum” Yanıtlarının Oranı)

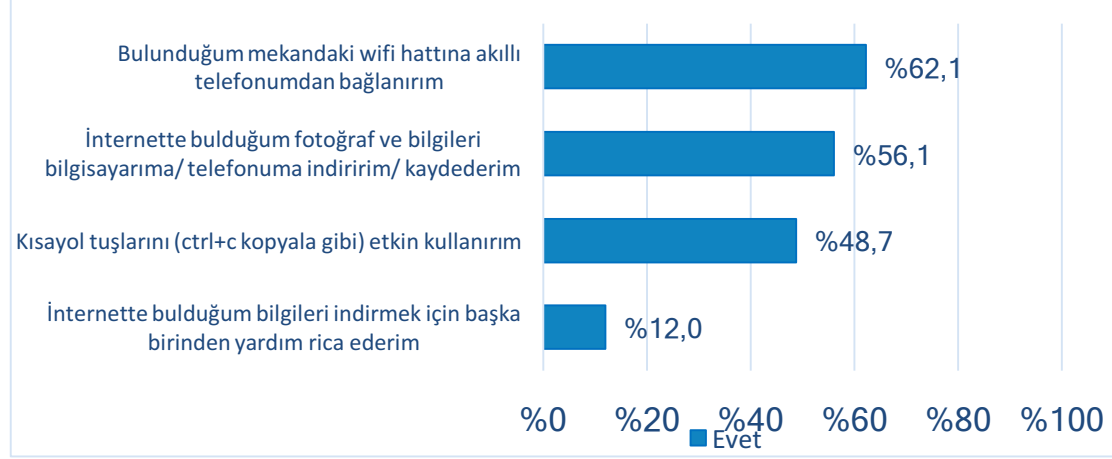
Yukarıdaki grafikte de görüldüğü üzere gençlerin İnternete erişmek için en sık kullandıkları cihaz akıllı telefonlarıdır (yüzde 96). Kendilerine ait bilgisayarla İnternete erişenlerin oranı yüzde 42’dir ve ikinci sırada gelmektedir. Okuldaki, işyerindeki ya da evdeki ortak bilgisayarları kullananların oranı yüzde 21’dir. Diğer araçların oranı daha düşüktür.

ŞEKİL 43. Gençlerin İnternette Yaptıkları (“Haftada Bir ve Daha Fazla Yapıyorum” Yanıtlarının Oranı)

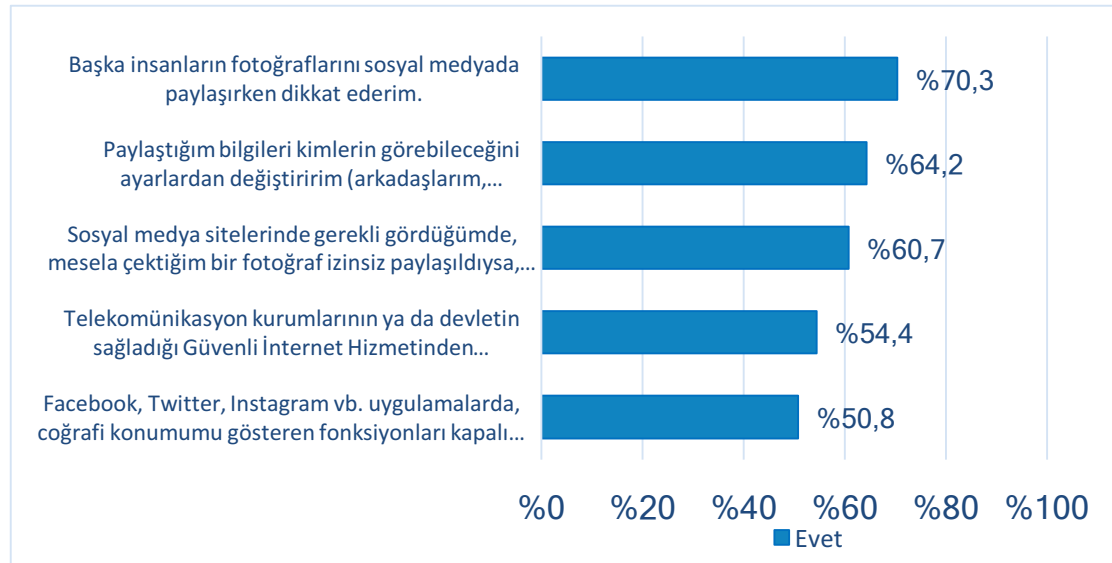
Gençler interneti sayılan dört faaliyet arasında en çok “film/ dizi seyretmek” için kullanmaktadır (yüzde 44). İnterneti “müzik indirmek” için kullananların oranı yüzde 40’ken, film/dizi indirmek ya da kitap indirmek gibi alışkanlıklar daha az yaygındır.

ŞEKİL 44. Gençlerin İnternet Kullanımı Davranışları (“Evet” Yanıtı Verenlerin Oranı)

Gençlerin İnternet kullanırken güvenliklerine ne derece dikkat ettiklerini anlayabilmek amacıyla bir dizi eylem sayılmış ve bu eylemleri yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Görüldüğü üzere gençlerin üçte ikisi buldukları mekandaki wifi hattına akıllı telefonlarıyla bağlanmaktadır. Yüzde 56’lık bir kesim internette bulduğu fotoğraf ve bilgileri bilgisayarına ya da telefonuna kaydederken, gençlerin yüzde 12’sinin internette buldukları bilgileri indirmek için başkalarından yardım aldıkları görülmektedir.

ŞEKİL 45. Gençlerin İnternette Güvenlik İle İlgili Yaklaşımları (“Evet” Yanıtı Verenlerin Oranı)

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere İnternette güvenlik ile yaklaşımları sorulduğunda kayda değer oranda gencin dikkatli davrandığı ancak yine de bu konuda bilgilendirilmeye ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Örneğin sosyal medya uygulamalarında (Facebook, Twitter, Instagram vb.) coğrafi konumunu gösteren fonksiyonları kapatanların oranı sadece yüzde 50’dir. Güvenli İnternet hizmetinden yararlananların oranı yüzde 54’te kalırken, sosyal medyada “kötüye kullanım bildir” seçeneğinden yararlananların oranı yüzde 60’tır. Bu konularda yapılacak çalışmaların yararlı olacağı söylenebilir.

Araştırma çalışmasına katılan gençlere bir dizi iyi/kötü davranış sayılmış, bu davranışları ne sıklıkla gerçekleştirdikleri sorulmuştur. Öğrendiğimize göre, gençlerin yüzde 91’i her gün düzenli olarak kahvaltı etmekte, yüzde 93’ü meyve yemektedir. Buna karşılık açık havada spor yapanların oranı yüzde 37, kapalı spor salonunda spor yapanların oranı yüzde 16’dır.